

Sygn. akt VIII U 1584/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Hanna Witkowska-Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Iwona Lawrenc

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2014 r. w Gdańsku

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 6 sierpnia 2013 r. nr (...)

oddala odwołanie

/na oryginale właściwy podpis/

Artykuł II. UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu Z. S. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, bowiem ubezpieczony nie udowodnił 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a jedynie 21 lat, 2 miesiące i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat, 1 miesiąc i 13 dni.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony Z. S. nie zgodził się z wyliczeniem stażu pracy, w tym stażu pracy w warunkach szczególnych, dokonany przez organ rentowy.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując w całości stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W piśmie procesowym z dnia 13 listopada 2013 roku ubezpieczony sprecyzował treść złożonego odwołania w ten sposób, iż domagał się zaliczenia do stażu pracy okresów zatrudnienia na kontraktach, za pośrednictwem (...). Nadto, ubezpieczony wskazał, iż ze świadectwa pracy wynika, iż w Stoczni (...) przepracował 23 lata.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. S. urodził się w dniu (...).

W okresie od 1 września 1970 roku do 24 września 1993 roku ubezpieczony był zatrudniony w Stoczni (...) S.A. w G.. W ramach powyższego zatrudnienia, w okresach od 1 sierpnia 1973 roku do 26 października 1973 roku oraz od 8 listopada 1976 roku do 24 września 1993 roku wykonywał pracę w warunkach szczególnych, w charakterze montera rurociągów okrętowych. Okresy powyższe zostały uznane przez organ rentowy za pracę w warunkach szczególnych (niesporne).

Również w ramach powyższego zatrudnienia, w okresie od 25 września 1990 roku do 24 września 1993 roku, ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

W decyzji o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 16 czerwca 2003 roku organ rentowy wskazał, iż do ustalenia wartości tego kapitału nie uwzględnił okresu od 25 września 1990 roku do 24 września 1993 roku, gdyż ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym. W informacji zawartej w ww. decyzji organ rentowy wskazał, iż jeżeli w powyższym okresie ubezpieczony przebywał na kontrakcie zagranicznym, to należy przedstawić świadectwo pracy za okres zatrudnienia na kontrakcie (dowód: kserokopia świadectwa pracy – k. 6 akt ubezpieczeniowych dot. kapitału początkowego, decyzja – k. 19 – 20 akt ubezpieczeniowych dot. kapitału początkowego).

Ubezpieczony nie przedstawił organowi rentowemu żadnych dokumentów dotyczących pracy na kontrakcie zagranicznym.

W dniu 3 lipca 2013 roku ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Nie jest on członkiem otwartego funduszu emerytalnego (niesporne).

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 21 lat, 2 miesiące i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 14 lat, 1 miesiąc i 13 dni pracy w warunkach szczególnych (dowód: karta przebiegu zatrudnienia – k. 93 akt ubezpieczeniowych, raport ustalenia uprawnień do świadczenia – k. 89 akt ubezpieczeniowych).

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2013 roku organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na brak 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat pracy w szczególnych warunkach (niesporne).

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach ubezpieczeniowych, których wiarygodność nie była kwestionowana w trakcie postępowania przez żadną ze stron, zatem również Sąd uznał je za miarodajne dla dokonania ustaleń.

Sąd zważył, co następuje:

Artykuł IV. Odwołanie ubezpieczonego Z. S. należało oddalić.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest prawo ubezpieczonego do emerytury określonej w przepisie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009, Nr 535 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet, okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, 20 lat dla kobiet, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczony swoje prawo do emerytury w obniżonym do 60 lat wieku emerytalnym wiąże z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych, a zatem stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej wymaganym jest, aby wykazał on na dzień 1 stycznia 1999 roku 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.), t.j. pracy wymienionej w wykazie A tegoż rozporządzenia.

Wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem, w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony ukończył 60 rok życia oraz nie jest członkiem OFE. Zatem poza 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych przebytym do dnia 1 stycznia 1999 roku, ubezpieczony spełnia wszystkie pozostałe wymienione w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej warunki do przyznania dochodzonego świadczenia.

Po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym Sąd zważył, iż ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 25 lat. Ubezpieczony wykazał 21 lat, 2 miesiące i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy zasadnie nie zaliczył do stażu pracy okresu od 25 września 1990 roku do 24 września 1993 roku, bowiem w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym. Jak zostało ustalone, już w decyzji z 16 czerwca 2003 roku, organ rentowy, ustalając wartość kapitału początkowego, pouczył ubezpieczonego o konieczności przedstawienia świadectwa pracy jeżeli ubezpieczony w okresie od 25 września 1990 roku do 24 września 1993 roku pracował na kontrakcie zagranicznym. Niespornym jest, iż ubezpieczony żadnego dokumentu na potwierdzenie tej okoliczności nie przedłożył.

Ubezpieczony domagał się również zaliczenia do stażu pracy okresów zatrudnienia na kontraktach, za pośrednictwem (...), jednakże nie przedłożył on żadnego dowodu, który potwierdzałby fakt opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przez jednostkę kierującą do pracy.

W tym kontekście Sąd Okręgowy w całości podziela pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym istota decyzji organu rentowego polega na rozstrzygnięciu o prawie do konkretnego świadczenia (lub o jego wysokości) jako całości, a nie o poszczególnych elementach składających się na to prawo. Sąd stwierdzający spełnienie przez ubezpieczonego jednego lub więcej warunków powstania prawa do świadczenia, nie może ustalić tego w sentencji wyroku, przy jednoczesnym oddaleniu odwołania ubezpieczonego od niekorzystnej dla niego decyzji organu rentowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000 roku, II UKN 147/00, OSNP 2002/16/389).

Oznacza to, że niespełnienie przez ubezpieczonego ustawowych warunków koniecznych do przyznania świadczenia powoduje zawsze konieczność wydania decyzji odmownej. Wydanie takiej decyzji następuje również wtedy, gdy ubezpieczony nie spełnia chociażby jednego z ustawowych warunków niezbędnych do przyznania świadczenia. W takiej sytuacji nie ma podstaw, aby Sąd rozpoznający sprawę analizował spełnienie przez ubezpieczonego wszystkich poszczególnych warunków przyznania konkretnego świadczenia. Sąd zobligowany jest jedynie do wydania orzeczenia rozstrzygającego o prawie do świadczenia jako takiego.

Sąd, ustalając, iż ubezpieczony nie spełnia przesłanki koniecznej do przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach w postaci 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie badał, czy ubezpieczony legitymuje się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków K. C. i R. R., bowiem okoliczności pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach w stoczni (...) nie były sporne.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzając, że ubezpieczony Z. S. nie spełnia przesłanki koniecznej dla przyznania prawa do emerytury - stażu pracy w wymiarze 25 lat – Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, oddalił wniesione przez stronę odwołanie.

SSA w SO H. Z.